

Läget på de globala energimarknaderna

Vecka 35, 2024

2024-08-28

Sammanfattning

I det första marknadsbrevet efter sommaruppehållet kan vi konstatera att priserna på gas, kol och utsläppsrätter samtliga stigit under sommaren. Priset på olja har dock sjunkit jämfört med läget i början av juli.

Under sommaren har utvecklingen av oljepriset, likt situationen under våren/sommaren, fortsatt att huvudsakligen styras av nyheter om den ekonomiska utvecklingen i framför allt Kina och USA, samt av utvecklingen av oroligheterna i Mellanöstern. Från början av juli till början av augusti sjönk priset med över USD10 och nådde därmed sin lägsta nivå på cirka sju månader med drygt USD76 per fat. Under augusti har oljepriset sett en ökad volatilitet – till stor del just på grund av den alltmer osäkra utvecklingen i Mellanöstern – och pendlat fram och tillbaka inom intervallet USD76-82 per fat.

Priserna på den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden har under sommaren gått upp. TTF M+1 stängde den 26 augusti på EUR37,66 per MWh, att jämföra med EUR32,69 per MWh vid marknadsbrevets senaste publicering. De europeiska naturgaslagren var den 25 augusti fyllda till 92 procent, att jämföra med 78 procent den 3 juli. EU nådde målet om 90-procents fyllnadsgrad den 19 augusti, väl i tid före måldatumet 1 november. Det berodde på en mild vinter 2023/24, dämpad efterfrågan på gas i Europa och starka flöden från Norge.

Under marknadsbrevets sommaruppehåll har priset på kol stigit, i hög grad som följd av det stigande gaspriset. Även priset på utsläppsrätter har stigit något sedan det förra marknadsbrevet.

<http://www.energimyndigheten.se/globalaenergimarknader>

*För Energimyndighetens löpande bedömning av det svenska energiförsörjningsläget till följd av kriget i Ukraina, se myndighetens [lägesbilder](#).

Innehåll

Sammanfattning	1
Olja	2
Naturgas	5
Kol och EU ETS	8

5

Priser vid stängning den 26/8

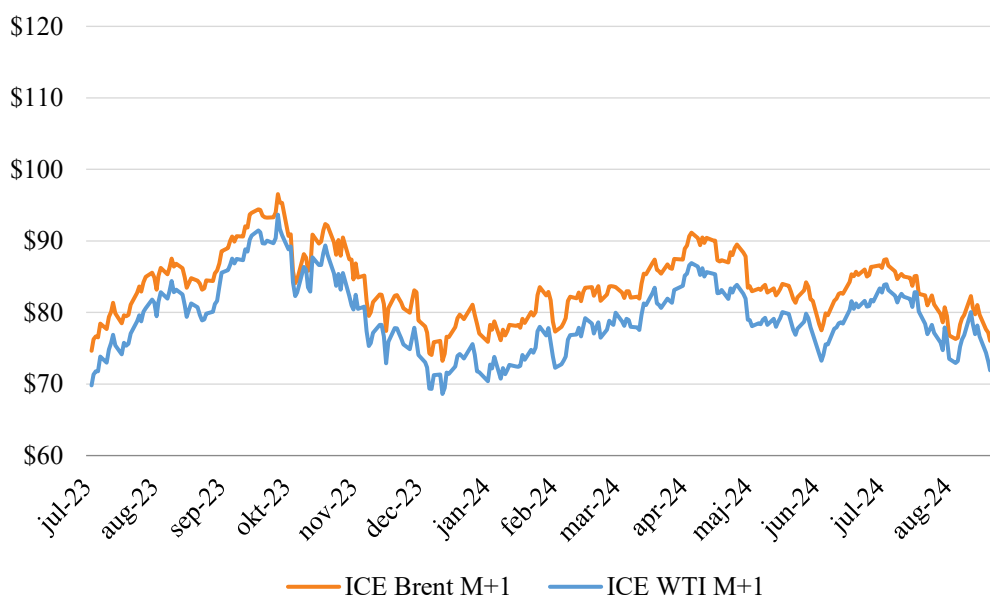
Olja	ICE Brent, front month
	81,43 USD/fat ↓*
Naturgas	ICE TTF, month ahead
	37,66 EUR/MWh ↑*
Kol	ICE API2, front month
	118,75 USD/ton ↑*
Utsläppsrätter	ICE EUA, Dec contract
	70,49 EUR/ton ↑*

* Pilen indikerar prisrörelse sedan förra marknadsbrevet.

Olja

Efter en stark inledning på juli månad med en prisnivå på runt USD87 per fat präglades utvecklingen på oljemarknaden under andra halvan av juli och inledningen av augusti av ett sjunkande pris. Den 5 augusti noterades ett pris på drygt USD76 per fat för frontmånadskontraktet på Brentolja, vilket är den lägsta nivån på ca sju månader. De sjunkande priserna går till stor del att härleda till en oro dels för den ekonomiska utvecklingen i stora ekonomier som Kina och USA, och dels för en eventuell inbromsning av den globala ekonomin i allmänhet. Oron kan kopplas till att det kommit en rad svaga makroekonomiska signaler rörande bl.a. ränteläge, arbetsmarknad och aktivitet inom tillverkningsindustrier. Denna utveckling förstärktes i början av augusti av det plötsliga raser på världens börser, vilket innebar att investerare brett sålde av risktillgångar¹.

Råoljepriser USD per fat

Källa: Intercontinental Exchange.

Under juli och augusti har en förnyad oro för en eskalering och geografisk spridning av konflikten i Mellanöstern skapat osäkerhet på oljemarknaden och bidragit till en ökad riskpremie. Samtidigt som periodvisa förhandlingar om en potentiell vapenvila mellan Israel och Hamas bidrog till ett sjunkande oljepris, så ökade spänningarna mellan Israel och de Iranstödda milisgrupperna Hizbollah i Libanon och Huthirebellerna i Jemen under juli månad med attacker och motattacker från respektive sida. Under början av augusti ökade spänningarna och osäkerheten i regionen ytterligare efter att både Iran och Hizbollah utlovat hämndaktioner mot Israel, detta som svar på att Israel i slutet av juli dödat högt uppsatta ledare för Hamas och Hizbollah på iransk respektive libanesisk mark.

¹ [Latest Oil Prices, Market News and Analysis for Aug. 5 - Bloomberg](#)

Osäkerheten kring utvecklingen av konflikten i Mellanöstern, i kombination med ljusnande makroekonomiska signaler från USA, oväntat stora uttag ur amerikanska kommersiella råoljaelager, samt störningar i Libysk oljeproduktion, bidrog till att oljepriset i mitten av augusti återigen nådde nivåer på över USD80 per fat.

Uteblivna hämndattacker mot Israel från Iran och Hizbollah, men också förnyat hopp för en potentiell vapenvila mellan Israel och Hamas, bidrog till att anspänningarna på oljemarknaden började minska något från mitten av augusti. Detta gav utrymme för osäkerheter kring utvecklingen för den globala oljefterfrågan att återigen väga tyngre än den geopolitiska osäkerheten i Mellanöstern. Svaga ekonomiska signaler från framförallt Kina samt nedreviderade prognoser för global oljefterfrågan, från bland annat IEA och OPEC, bidrog således till en återgång till sjunkande priser och att oljepriset den 21 augusti återigen nådde en nivå på USD76 per fat. I IEA:s prognos reviderades efterfrågan för 2025 ned medan OPEC reviderade ned sin prognos för kvarvarande del av 2024 samt för 2025. I båda fallen angavs en svagare ekonomisk utveckling i Kina som en huvudsaklig anledning till revideringen²³.

I fredags (23 augusti) steg oljepriset till en nivå på USD79 per fat efter att den amerikanska centralbanken gett positiva besked om utsikten för räntesänkningar under hösten. Priset steg ytterligare under måndagens (26 augusti) handel till USD81,43 per fat. Detta efter att Hizbollah under helgen utfört sin utlovade hämndattack mot Israel och att Israel i samband med detta utfört motattacker på Hizbollah i Libanon⁴. Båda sidor indikerade även att fler attacker kan vara att vänta. Utvecklingen har gett upphov till en förnyad oro på oljemarknaden för en eskalering och vidare geografisk spridning av konflikterna i Mellanöstern.

Under måndagens handel drevs även prisuppgången på av en oro för störningar i libysk oljeproduktion och export till följd av politiska oenigheter mellan landets två administrativa styren^{5,6}. De senaste åren har politisk motiverade oljeblockader vid ett flertal tillfällen ägt rum i Libyen, något som periodvis inneburit att stora delar av Libyens oljeproduktion på totalt 1.2 miljoner fat per dag satts ur drift. Senast i början av augusti stängdes ett oljefält med en produktionskapacitet på 0,3 miljoner fat per dag⁷.

² [OPEC cuts oil demand growth forecast, highlighting dilemma over Oct hike | Reuters](#)

³ [IEA trims 2025 oil demand outlook as China offsets global gains | Reuters](#)

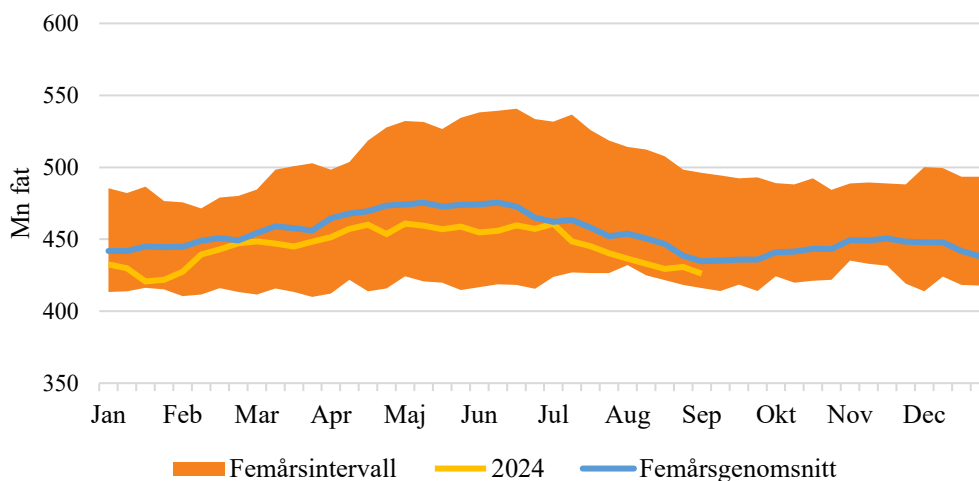
⁴ [Israel and Hezbollah in major missile exchange as escalation fears grow | Reuters](#)

⁵ [Latest Oil Market News and Analysis for August 27 - Bloomberg](#)

⁶ [Libya's parliament speaker warns of oil blockade | Latest Market News \(argusmedia.com\)](#)

⁷ [Libya declares force majeure on Esharara crude exports | Latest Market News \(argusmedia.com\)](#)

Amerikanska råolja lager exklusive strategiska beredskapslager

Källa: EIA.

Under sommarmånaderna avvek nivåerna i de amerikanska kommersiella råolja lagren återigen från femårsgenomsnittet, för att i början av augusti närma sig sina lägsta nivåer på fem år. Under augusti har lagernivåerna återigen närmat sig femårsgenomsnittet.

Naturgas

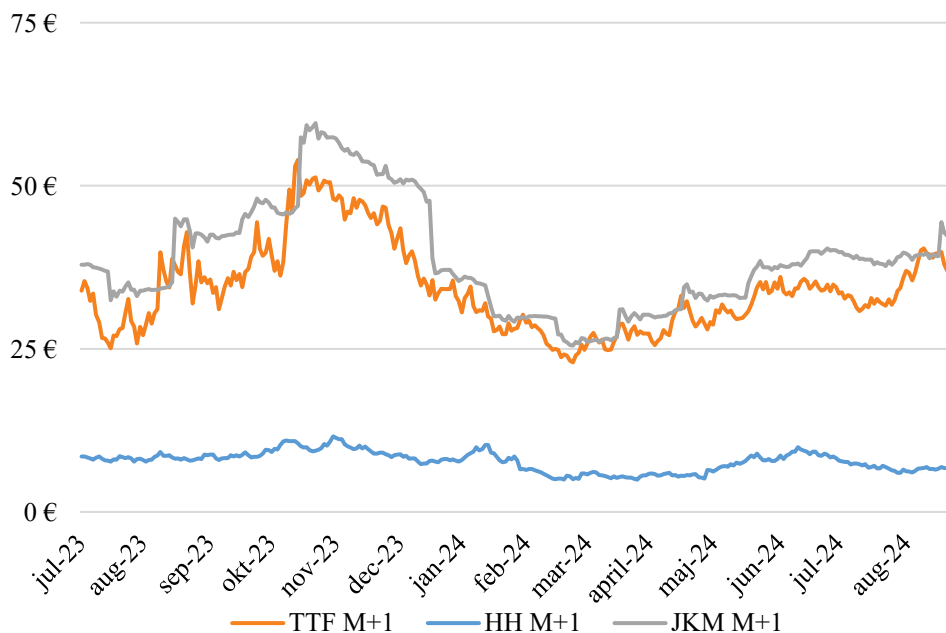
Priserna på den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden har under sommaren gått upp. TTF M+1 stängde den 26 augusti på EUR37,66 per MWh, att jämföra med EUR32,69 per MWh vid marknadsbrevets senaste publicering den 3 juli. Sedan dess har TTF M+1 i genomsnitt handlats för EUR35,05 per MWh, vilket är högre än genomsnittet för maj och juni (33,13EUR per MWh).

Priserna har under sommaren påverkats av händelseutvecklingen i Mellanöstern samt kriget mellan Ryssland och Ukraina. TTF M+1 stängde den 9 augusti på EUR40,40 per MWh, den högsta prisnivån på 9 månader, efter att ukrainska trupper gått in i ryska Kurskregionen. Händelseutvecklingen i kriget mellan Ryssland och Ukraina har inte påverkat gasflödena. Utvecklingen har dock skapat en marknadsoro att en kompressorstation som är viktig för den ryska gastransiten genom Ukraina ska påverkas av striderna, alternativt att Ryssland skulle använda situationen för att avbryta export till Europa eller transiten via Ukraina. Priserna har sedan mitten av augusti pressats tillbaka nedåt till följd av stabila flöden och höga europeiska lagernivåer. De norska flödena till den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden har varit starka i juli, vilket hjälpt till i lagerfyllnaden av de europeiska naturgaslagren.

Även det asiatiska spot- och forwardbenchmarkpriset JKM har gått upp under sommaren, detta till följd av situationen i Ukraina och i Mellanöstern och de därtill hörande geopolitiska riskerna. JKM stängde den 23 augusti på EUR42,44 per MWh, att jämföra med EUR39,4 per MWh den 3 juli. JKM handlas fortsatt till högre priser än motsvarande kontrakt i Europa. Asien har under sommaren lockat till sig allt fler LNG-laster tack vare hög efterfrågan, framförallt i Kina och Sydkorea, och en något dämpad efterfrågan i Europa till följd av höga lagernivåer och stort utbud av förnybar energi. De amerikanska LNG-laster som söker sig till Asien har fortsatt ta den längre rutten via Godahoppssudden.

I USA och vid den amerikanska gashubben Henry Hub har priserna gått ner sedan förra marknadsbrevets publicering. Henry Hub stängde den 23 augusti på EUR6,2 per MWh, att jämföra med EUR7,68 per MWh den 3 juli. Priserna pressades under EUR6 per MWh i slutet av juli men har sedan dess stärkts igen till följd av minskad inhemsk produktion. Den amerikanska LNG-anläggningen Freeport stängde den 7 juli inför att orkanen Beryl var på väg, något som påverkade det globala LNG-utbudet. Freeport var dock åter i drift i slutet av juli.

Naturgaspriser EUR per MWh

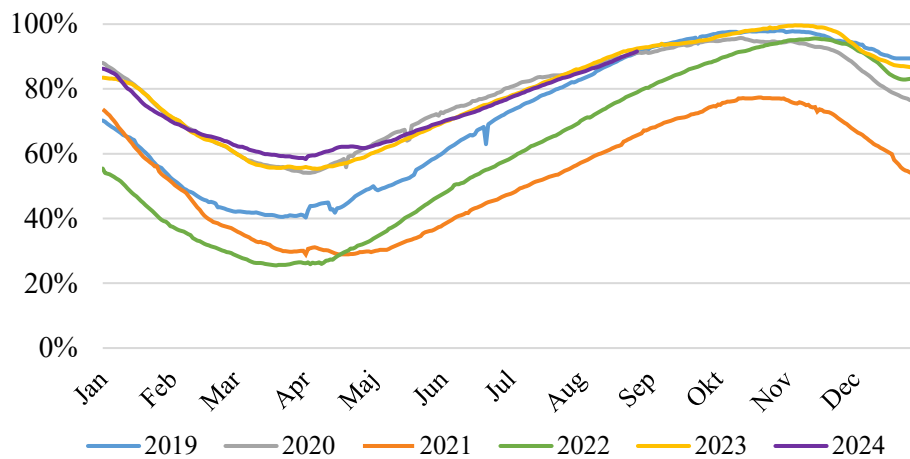

Källa: Montel.

De europeiska naturgaslagren var den 25 augusti till 92 procent fyllda, att jämföra med 78 procent den 3 juli. EU nådde målet om 90 procents fyllnadsgrad den 19 augusti, väl i tid före målet den 1 november. Detta tack vare en mild vinter 2023/24, dämpad efterfrågan på gas i Europa och starka flöden från Norge. Takten för injicering i lagren ligger i linje med förra årets då EU nådde 90 procents lagerfyllnad den 16 augusti. De ukrainska lagren har dock i år inte använts i lika stor utsträckning av europeiska aktörer som förra året, detta till följd av oro efter upprepade ryska attacker på ukrainsk infrastruktur. Förra årets lagrades 2,5 miljarder kubikmeter gas i ukrainska lager av utländska aktörer, vilket kan jämföras med 0,27 miljarder kubikmeter i början av augusti i år enligt S&P Global Platts. Ukraina erbjuder 10 miljarder kubikmeter lagringskapacitet under den så kallade "customs warehouse regime" som gör det möjligt för företag att slippa skatt om gasen exporteras tillbaka till Europa inom en viss tid.

Fyllnadsgrad gaslager EU totalt

Källa: GSE minus strategiska reserver.

Kol och EU ETS

Kol

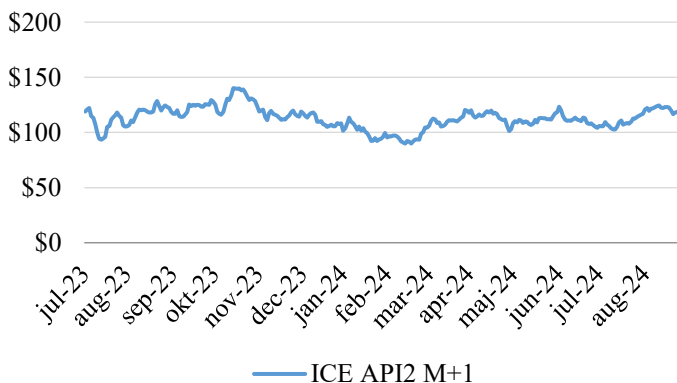
Priserna på den europeiska kolmarknaden steg betydligt från mitten av juli till mitten av augusti, då priserna var uppe på de högsta nivåer som hittills setts under 2024. Orsakerna till detta står till betydande del att finna i de stigande gaspriserna. Under de senaste dagarna har oron rörande den säkerhetspolitiska utvecklingen minskat något och priset på kol har också sjunkit tillbaka.

Den 24 juli publicerade Internationella energirådet (IEA) sin halvårsuppdatering rörande utvecklingen på de globala kolmarknaderna. IEA bedömer att den globala efterfrågan på kol under 2024 kommer att vara i huvudsak oförändrad relativt föregående år, att jämföra med en efterfrågeökning på 2,6 procent 2022-2023. Den något dämpade efterfrågesituationen kan härröras till en ökad produktion av vattenkraft i Kina och en kraftig kinesisk utbyggnad av sol- och vindkraft. Detta har gjort att en fortsatt ökad efterfrågan på elektricitet i Kina till stor del kunnat mötas med fossilfri elproduktion. Samtidigt ökar efterfrågan på kol betydligt i Indien och Vietnam.

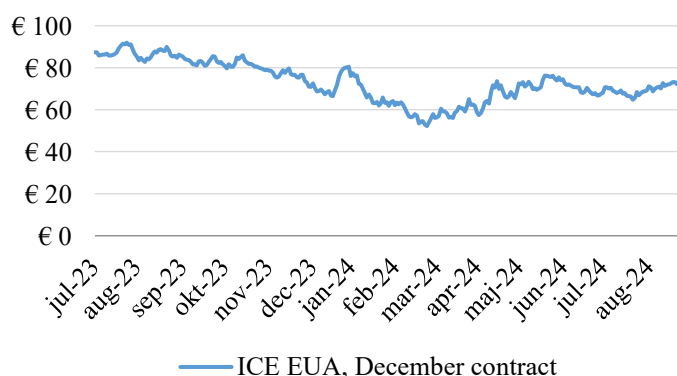
I Europa minskade efterfrågan på kol med 22 procent 2022-23 och IEA bedömer att den europeiska efterfrågan på kol kommer att fortsätta minska kraftigt, med uppskattningsvis 19 procent 2023-2024.

Den 26 augusti var det europeiska priset på kol USD 118,75/ton.

Kolpris USD per ton

Utsläppsrättspris EUR per ton

Källa: Montel.

EU ETS

På marknaden för utsläppsrätter inom EUs handelssystem ETS präglades första halvan av juli huvudsakligen av gradvis sjunkande priser. Den 22 juli var priset nere på den lägsta nivån sedan i april, men under slutet av juli och in i augusti skiftade prisutvecklingen uppåt i takt med höga temperaturer, framförallt i södra Europa, och de stigande gaspriserna, som stärkte konkurrenskraften för kolbaserad kraftproduktion. Sedan mitten

av augusti har priset på utsläppsrätter kontinuerligt legat över EUR 70/ton CO₂, även om priserna den senaste veckan sjunkit något som en konsekvens av minskad geopolitisk oro.

I mitten av augusti publicerade EU-kommissionen data som visade att utsläppen i EU minskade med 4 procent under första kvartalet 2024 jämfört med samma period året innan.

Den 26 augusti var priset på utsläppsrätter EUR70,49/ton CO₂.